

Pronalaženje skrivenog znanja

Elektrotehnički fakultet Univerziteta u Beogradu

Master akademske studije

modul Računarska tehnika i informatika

2017/2018

Logistička regresija

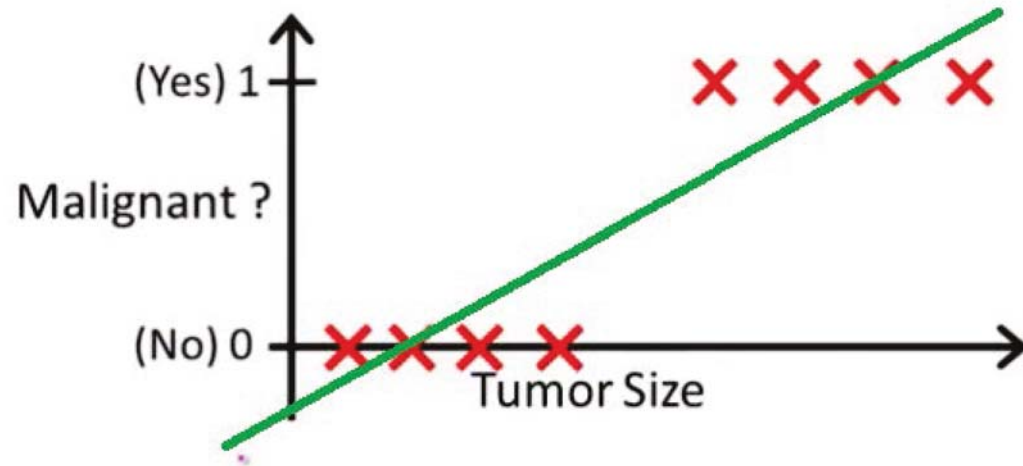
Vuk Batanović, Elektrotehnički fakultet Univerziteta u Beogradu

Korišćenje linearne regresije za klasifikaciju?

- ▶ Pretpostavka - rešavamo problem binarne klasifikacije
- ▶ Izlazna vrednost y može biti 0 ili 1
- ▶ Pitanje - da li se linearna regresija može koristiti u ovakvoj situaciji?
- ▶ Odgovor - može, klasa se predviđa tako što se proverava:

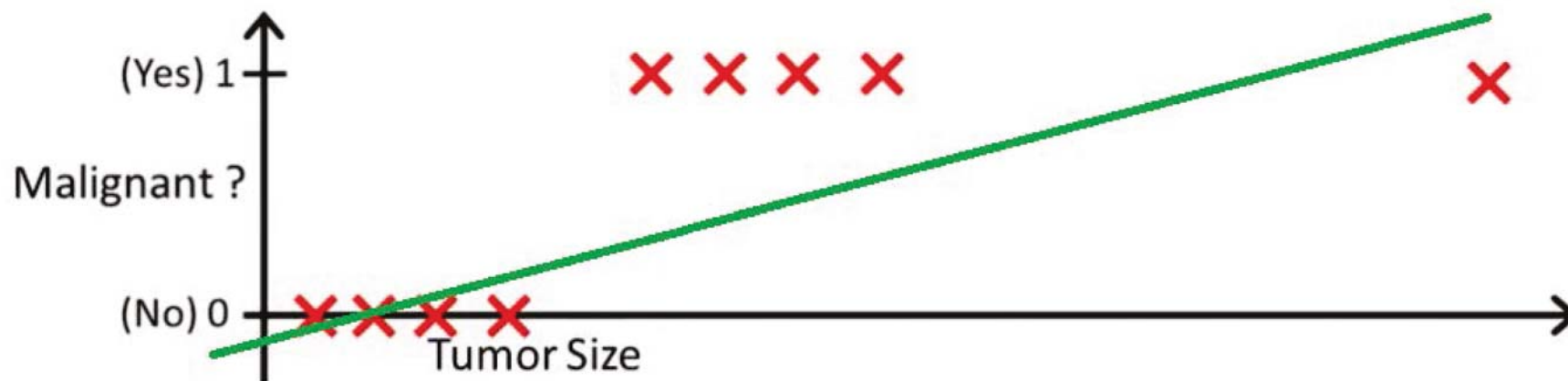
$$h(x) \geq 0.5$$

- ▶ Ako je nejednakost tačna, predviđa se klasa 1
- ▶ Ako je nejednakost netačna, predviđa se klasa 0
- ▶ Problemi
 - ▶ *Outlier*-i mogu da dramatično poremete kvalitet predikcije
 - ▶ $h(x)$ može biti dramatično veće od 1 ili manje od 0

Primer klasifikacije maligniteta tumora pomoću linearne regresije

Slika preuzeta sa: Andrew Ng, Machine Learning, Coursera

Primer uticaja *outlier*-a na klasifikaciju pomoću linearne regresije

Slika preuzeta sa: Andrew Ng, Machine Learning, Coursera

Logistička regresija

- ▶ Jedan od najpopularnijih algoritama klasifikacije
- ▶ Osnovna verzija algoritma služi za binarnu klasifikaciju
 - ▶ Najčešće se jedna klasa označava sa $y = 1$ a druga sa $y = 0$
- ▶ Predstavio ga statističar Dejvid Koks (*David Cox*) 1958. godine
- ▶ Široko rasprostranjena u ekonomskim, sociološkim i medicinskim analizama
- ▶ Sastavni element mnogih arhitektura neuralnih mreža

Logistička regresija

- ▶ Probabilistički klasifikator - izlaz modela je $P(y|x)$, a ne samo klasifikaciona odluka
- ▶ Pošto direktno modeluje $P(y|x)$, logistička regresija spada u diskriminativne modele
- ▶ Za razliku od Naïve Bayes algoritma, logistička regresija ne pretpostavlja statističku nezavisnost odlika

Logistička regresija

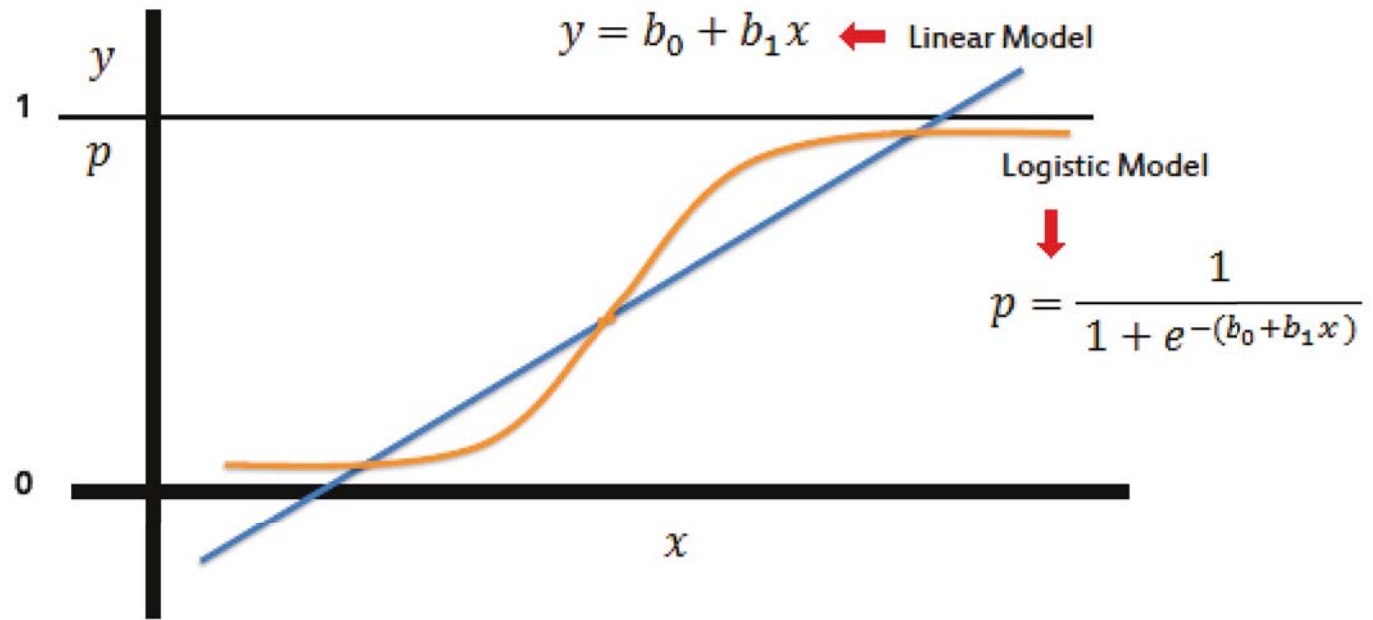
- ▶ Ime dobila po logističkoj/sigmoidnoj funkciji koja se koristi u hipotezi i ima oblik:

$$g(z) = \frac{1}{1 + e^{-z}}$$

- ▶ Logistička funkcija sabija interval $(-\infty, +\infty)$ na opseg $[0,1]$
- ▶ To omogućuje da se na izlazu dobije vrednost koja predstavlja verovatnoću da je $y = 1$
- ▶ Hipoteza logističke regresije je:

$$h(x) = \frac{1}{1 + e^{-(w_0 + w_1x_1 + w_2x_2 + \dots + w_nx_n)}}$$

- ▶ gde je n broj odlika koje se koriste u modelu

Razlika u izgledu linearne i logističke funkcije

Slika preuzeta sa: http://www.saedsayad.com/logistic_regression.htm

Hipoteza logističke regresije

- ▶ Zbog kraće notacije obično se uvodi fiktivna odlika $x_0 = 1$, tako da hipoteza postaje:

$$\begin{aligned} h(x) &= \frac{1}{1 + e^{-(w_0x_0 + w_1x_1 + w_2x_2 + \dots + w_nx_n)}} \\ &= \frac{1}{1 + e^{-\sum_{i=0}^n w_i x_i}} = \frac{1}{1 + e^{-W \cdot X}} = \frac{e^{W \cdot X}}{e^{W \cdot X} + 1} = \frac{e^{W^T X}}{e^{W^T X} + 1} \end{aligned}$$

- ▶ gde je W vektor svih težinskih parametara, X vektor svih vrednosti odlika, a $W \cdot X = W^T X$ njihov skalarni proizvod

Hipoteza logističke regresije

- ▶ Vrednost $h(x)$ predstavlja verovatnoću da je $y = 1$:

$$P(y = 1|x) = h(x) = \frac{e^{w^T x}}{e^{w^T x} + 1}$$

- ▶ Verovatnoća za klasu $y = 0$ se dobija kao:

$$P(y = 0|x) = 1 - P(y = 1|x) = 1 - h(x) = 1 - \frac{e^{w^T x}}{e^{w^T x} + 1} = \frac{1}{e^{w^T x} + 1}$$

- ▶ Nov podatak se klasifikuje u klasu koja je za njega verovatnija
- ▶ To znači da se podatak klasifikuje u klasu $y = 1$ za $h(x) > 0.5$, a u klasu $y = 0$ za $h(x) < 0.5$

Hiperravan razdvajanja

- ▶ Granica razdvajanja između klasa $y = 1$ i $y = 0$ je na $h(x) = 0.5$
- ▶ Sledi da za granicu razdvajanja važi:

$$h(x) = \frac{e^{w^T x}}{e^{w^T x} + 1} = 0.5$$

$$e^{w^T x} = 1$$

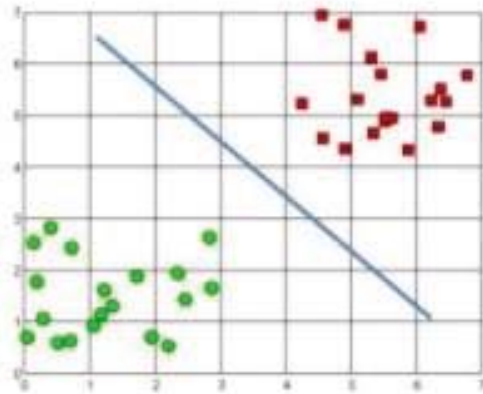
$$w^T x = w \cdot x = 0$$

$$\sum_{i=0}^n w_i x_i = 0$$

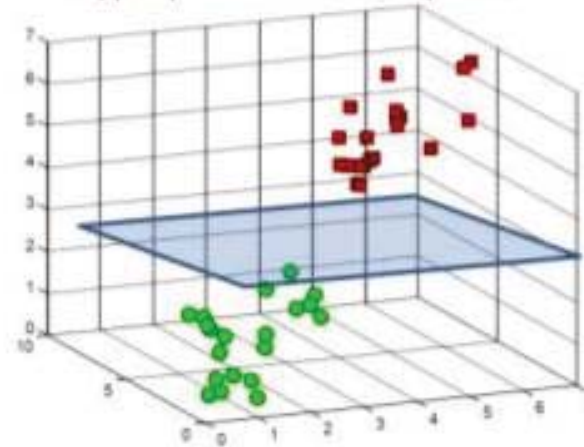
Hiperravan razdvajanja

- ▶ Jednačina $\sum_{i=0}^n w_i x_i = 0$ definiše hiperravan razdvajanja između klasa (engl. *separating hyperplane*)
 - ▶ U slučaju samo jedne ulazne promenljive x , hiperravan je zapravo prava:
$$w_0 + w_1 x = 0$$
 - ▶ U opštem slučaju, hiperravan u prostoru dimenzije $n + 1$ je potprostor dimenzije n
- ▶ Sve tačke sa jedne strane hiperravni razdvajanja će biti klasifikovane u jednu klasu, a sve tačke sa druge strane u drugu klasu
- ▶ Što je neka tačka udaljenija od hiperravni razdvajanja, to je veća verovatnoća da ona pripada klasi koja se nalazi sa te strane hiperravni
- ▶ Za tačke na samoj hiperravni razdvajanja se uzima da pripadaju jednoj od klasa, obično $y = 1$

A hyperplane in \mathbb{R}^2 is a line

A hyperplane in \mathbb{R}^3 is a plane

A hyperplane in \mathbb{R}^n is an $n-1$ dimensional subspace

Izgled hiperravni razdvajanja u dvodimenzionalnom i trodimenzionalnom prostoru

Slika preuzeta sa: <http://kgpdag.wordpress.com/2015/08/12/svm-simplified/>

Nelinearne granice razdvajanja

- ▶ Hiperravan razdvajanja predstavlja linearnu granicu razdvajanja
- ▶ Korišćenjem polinomijalnih izraza kao argumenta logističke funkcije dobijaju se nelinearne granice razdvajanja
- ▶ Na primer, ako je hipoteza oblika:

$$h(x) = \frac{e^{x_1^2+x_2^2-1}}{e^{x_1^2+x_2^2-1} + 1}$$

- ▶ tada je $y = 1$ za:

$$\frac{e^{x_1^2+x_2^2-1}}{e^{x_1^2+x_2^2-1} + 1} \geq 0.5$$

Nelinearne granice razdvajanja

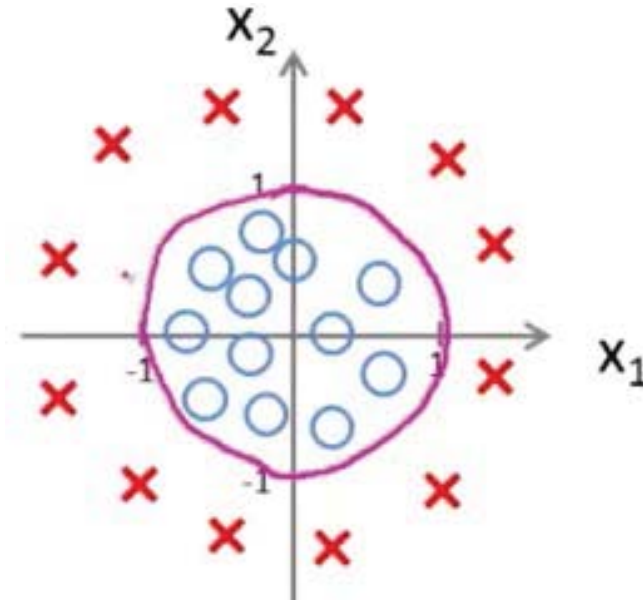
- Iz prethodne nejednakosti sledi:

$$e^{x_1^2 + x_2^2 - 1} \geq 1$$

$$x_1^2 + x_2^2 - 1 \geq 0$$

$$x_1^2 + x_2^2 \geq 1$$

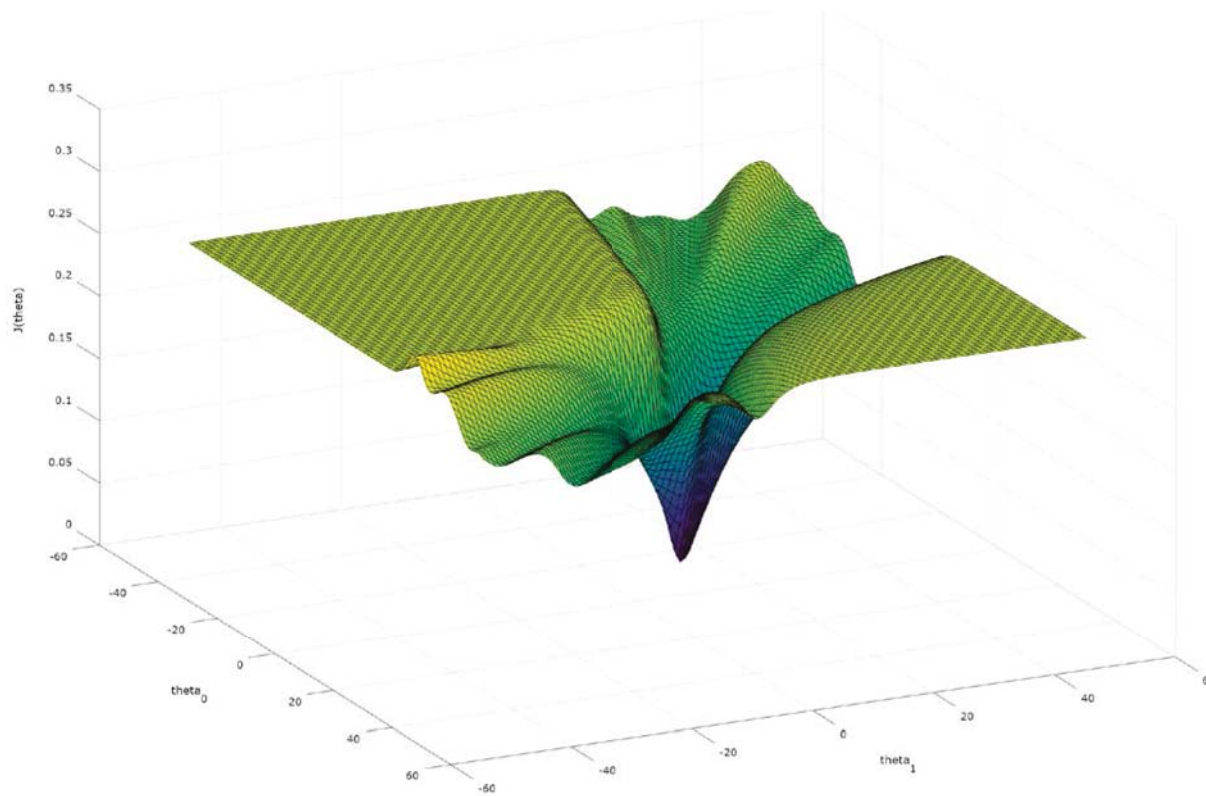
- Za navedeni oblik hipoteze, granica razdvajanja ima oblik kruga poluprečnika 1

Slika preuzeta sa: Andrew Ng, Machine Learning, Coursera

Funkcija greške logističke regresije

- ▶ Potrebno je izabrati odgovarajuću funkciju greške, tako da ona bude konveksna
- ▶ Da bi funkcija greške bila konveksna, funkcija gubitka mora da bude konveksna
- ▶ Kvadrat odstupanja $h(x)$ od y nije pogodna funkcija gubitka za logističku regresiju, jer je zbog logističke funkcije u okviru hipoteze takva funkcija gubitka nekonveksna

Primer izgleda kvadratne funkcije gubitka u logističkoj regresiji

Slika preuzeta sa: <http://stats.stackexchange.com/questions/267400/logistic-regression-cost-surface-not-convex>

Funkcija gubitka logističke regresije

- ▶ Pored konveksnosti, funkcija gubitka za logističku regresiju bi trebalo da ispoljava sledeće ponašanje:
 - ▶ Kada je $y = 1$ potrebno je da greška bude velika kada je vrednost $h(x)$ blizu nuli, a mala kada je vrednost $h(x)$ blizu jedinici
 - ▶ Kada je $y = 0$ potrebno je da greška bude velika kada je vrednost $h(x)$ blizu jedinici, a mala kada je vrednost $h(x)$ blizu nuli
- ▶ Sledeća funkcija ispunjava tražene uslove:

$$L(h(x), y) = -\ln(P(y|x)) = \begin{cases} -\ln(P(y = 1|x)) = -\ln(h(x)), & y = 1 \\ -\ln(P(y = 0|x)) = -\ln(1 - h(x)), & y = 0 \end{cases}$$

Oblik funkcije gubitka logističke regresije

Slika preuzeta sa: <https://houxianxu.github.io/2015/04/23/logistic-softmax-regression/>

Funkcija gubitka / gubitak unakrsne entropije

- ▶ Navedena funkcija gubitka se može zapisati kao:

$$L(h(x), y) = -y \ln h(x) - (1 - y) \ln(1 - h(x))$$

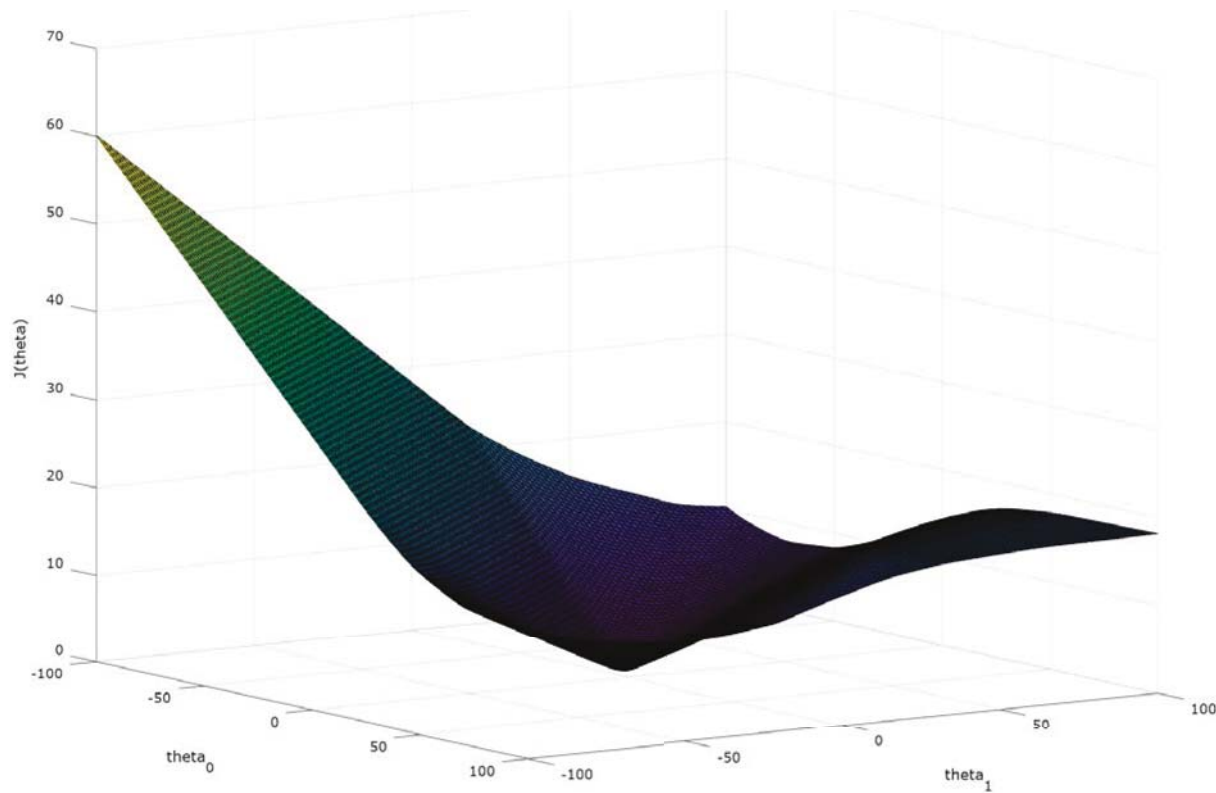
- ▶ Ova funkcija gubitka se naziva logističkim/log gubitkom (engl. *logistic /log loss*) ili gubitkom unakrsne entropije (engl. *cross-entropy loss*)
- ▶ Unakrsna entropija između dve raspodele p i q se definiše kao:

$$H(p, q) = - \sum_i p_i \ln q_i$$

- ▶ Ako se raspodele p i q definišu kao:

$$p \in \{y, 1 - y\} \quad q \in \{h(x), 1 - h(x)\}$$

$$H(p, q) = -y \ln(h(x)) - (1 - y) \ln(1 - h(x))$$

Primer izgleda logističke funkcije gubitka u logističkoj regresiji

Slika preuzeta sa: <http://stats.stackexchange.com/questions/267400/logistic-regression-cost-surface-not-convex>

Funkcija greške i gradijentni spust

- ▶ Funkcija greške ima oblik:

$$J(w) = -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m y^{(i)} \ln h(x^{(i)}) + (1 - y^{(i)}) \ln(1 - h(x^{(i)}))$$

- ▶ Cilj obučavanja se opet svodi na traženje minimuma funkcije greške $J(w)$ u zavisnosti od w putem gradijentnog spusta
- ▶ Izraz za ažuriranje težinskih vrednosti w pri gradijentnom spustu:

$$w_r := w_r - \alpha \frac{\partial J(w)}{\partial w_r}$$

- ▶ Da bi se pronašao parcijalni izvod funkcije $J(w)$ potrebno je prvo pronaći parcijalne izvode logističke funkcije g i hipoteze h

Parcijalni izvod logističke funkcije

$$g(z) = \frac{1}{1 + e^{-z}}$$

$$\begin{aligned} \frac{\partial g(z)}{\partial z} &= -\frac{1}{(1 + e^{-z})^2} \frac{\partial}{\partial z} (1 + e^{-z}) = \frac{e^{-z}}{(1 + e^{-z})^2} = \frac{1}{1 + e^{-z}} \frac{e^{-z}}{1 + e^{-z}} \\ &= g(z) \frac{(1 + e^{-z}) - 1}{1 + e^{-z}} = g(z) \left(1 - \frac{1}{1 + e^{-z}} \right) = g(z)(1 - g(z)) \end{aligned}$$

Parcijalni izvod hipoteze $h(x)$

$$h(x) = g\left(\sum_{i=0}^n w_i x_i\right) = \frac{1}{1 + e^{-\sum_{i=0}^n w_i x_i}}$$

$$\frac{\partial h(x)}{\partial w_r} = \frac{\partial g(\sum_{i=0}^n w_i x_i)}{\partial w_r}$$

$$= g\left(\sum_{i=0}^n w_i x_i\right) \left(1 - g\left(\sum_{i=0}^n w_i x_i\right)\right) \frac{\partial}{\partial w_r} \sum_{i=0}^n w_i x_i$$

$$= h(x)(1 - h(x))x_r$$

Parcijalni izvod funkcije greške

$$J(w) = -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m y^{(i)} \ln h(x^{(i)}) + (1 - y^{(i)}) \ln (1 - h(x^{(i)}))$$

$$\frac{\partial J(w)}{\partial w_r} = -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m y^{(i)} \frac{1}{h(x^{(i)})} \frac{\partial h(x^{(i)})}{\partial w_r} + (1 - y^{(i)}) \frac{1}{1 - h(x^{(i)})} \frac{\partial}{\partial w_r} (1 - h(x^{(i)}))$$

$$= -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m y^{(i)} (1 - h(x^{(i)})) x_r^{(i)} - (1 - y^{(i)}) h(x^{(i)}) x_r^{(i)}$$

$$= \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m (h(x^{(i)}) - y^{(i)}) x_r^{(i)}$$

Obučavanje putem gradijentnog spusta

- ▶ Postupak izgleda identično kao kod linearne regresije
- ▶ Simultano ažurirati sve w_k i ponavljati do konvergencije
- ▶ Algoritam grupnog gradijentnog spusta:

$$w_r := w_r - \alpha \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m (h(x^{(i)}) - y^{(i)}) x_r^{(i)}$$

- ▶ Algoritam stohastičkog gradijentnog spusta:

randomly shuffle the data

for $i = 1$ to m :

$$w_r := w_r - \alpha \frac{1}{m} (h(x^{(i)}) - y^{(i)}) x_r^{(i)}$$

Obučavanje putem gradijentnog spusta

- ▶ Radi ubrzanja gradijentnog spusta u praksi se često koriste naprednije metode optimizacije
 - ▶ Konjugovani spust
 - ▶ Kvazi-Njutnove metode
 - ▶ BFGS (*Broyden-Fletcher-Goldfarb-Shanno*) algoritam
 - ▶ L-BFGS (*Limited memory BFGS*) algoritam
- ▶ Dodatna prednost ovih metoda - nije potrebno ručno zadati brzinu učenja α (metode same biraju optimalnu vrednost α)
- ▶ Mana ovih metoda - velika kompleksnost
 - ▶ Nisu pogodne za samostalnu implementaciju već treba koristiti gotove biblioteke

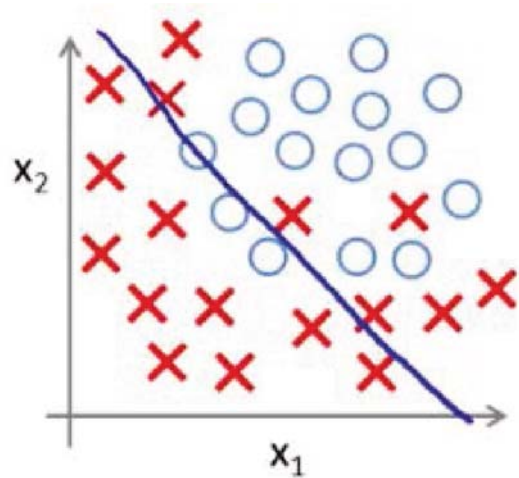
Preterana prilagođenost modela podacima

- ▶ Kao i u regresiji, i u klasifikaciji preterana prilagođenost modela podacima (*overfitting*) dovodi do toga da apsolutne vrednosti nekih težinskih parametara w budu jako velike (u krajnjoj instanci teže $\rightarrow \infty$)
- ▶ Primer - klasifikacija dokumenata po tematici između sporta ($y = 1$) i informatike ($y = 0$)
 - ▶ Pretpostavimo *bag-of-words* pristup - svaka reč je jedna odlika
 - ▶ U skupu za obučavanje reč *fudbal* se javlja samo u dokumentima čija je tema sport
 - ▶ Algoritam stoga teži da postavi $P(y = 1|x; x_{fudbal} \geq 1) = 1$
 - ▶ Pošto se reč *fudbal* javlja samo u dokumentima jedne klase, obučavanje dovodi do visoke vrednosti za w_{fudbal}

Preterana prilagođenost modela podacima

$$w_{fudbal} \rightarrow +\infty \implies P(y = 1|x; x_{fudbal} \geq 1) = \frac{1}{1 + e^{-\sum_{i=0}^n w_i x_i}} \rightarrow 1$$

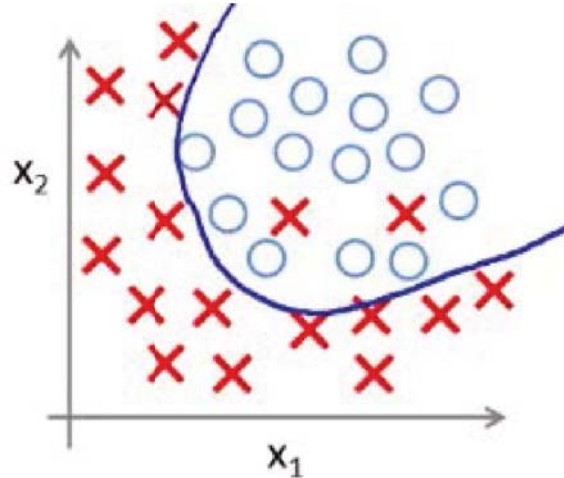
- ▶ Visoka vrednost parametra w_{fudbal} efektivno dovodi do toga da se svaki dokument u kome se javlja reč *fudbal* automatski klasifikuje u sportsku tematiku - sve ostale odlike se ignorišu
- ▶ Ovo ponašanje nije poželjno, jer je moguće da se reč *fudbal* javi u informatičkom dokumentu čija je tema opis nekog fudbalskog simulatora
- ▶ Do neželjenog ponašanja dolazi zbog proređenosti podataka u skupu za obučavanje
- ▶ Kao i kod regresije, regularizacija sprečava preteranu prilagođenost modela podacima ograničavanjem magnituda težinskih parametara
- ▶ Moguće je koristiti bilo L_1 bilo L_2 regularizaciju

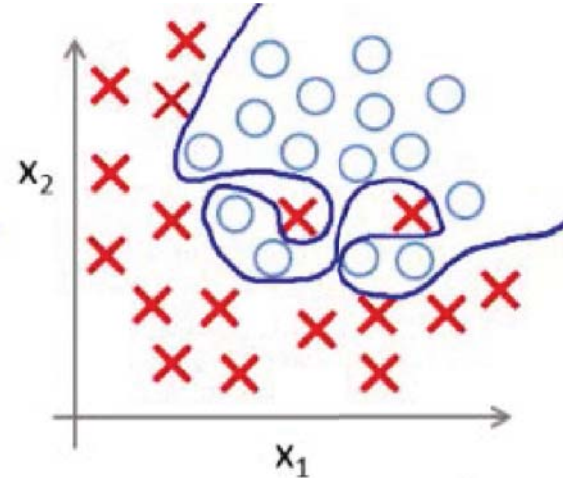
$$h_{\theta}(x) = g(\theta_0 + \theta_1 x_1 + \theta_2 x_2)$$

(g = sigmoid function)

UNDERFITTING
(high bias)

$$g(\theta_0 + \theta_1 x_1 + \theta_2 x_2 + \theta_3 x_1^2 + \theta_4 x_2^2 + \theta_5 x_1 x_2)$$

$$g(\theta_0 + \theta_1 x_1 + \theta_2 x_1^2 + \theta_3 x_1^2 x_2 + \theta_4 x_1^2 x_2^2 + \theta_5 x_1^2 x_2^3 + \theta_6 x_1^3 x_2 + \dots)$$

OVERFITTING
(high variance)

Ilustracija efekta nedovoljne i preterane prilagođenosti modela podacima u klasifikaciji podataka

Slika preuzeta sa: Andrew Ng, Machine Learning, Coursera

L_2 -regularizovana logistička regresija

- Funkcija greške, njen parcijalni izvod i pravilo ažuriranja težinskih vrednosti za grupni spust u L_2 -regularizovanoj logističkoj regresiji:

$$J(w) = -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m y^{(i)} \ln h(x^{(i)}) + (1 - y^{(i)}) \ln (1 - h(x^{(i)})) + \frac{\lambda}{2m} \sum_{j=1}^n w_j^2$$

$$\frac{\partial J(w)}{\partial w_r} = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m (h(x^{(i)}) - y^{(i)}) x_r^{(i)} + \frac{\lambda}{m} w_r$$

$$w_r := w_r \left(1 - \alpha \frac{\lambda}{m} \right) - \alpha \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m (h(x^{(i)}) - y^{(i)}) x_r^{(i)}$$

- Kao i kod linearne regresije, težinski parametar w_0 obično ne podleže regularizaciji

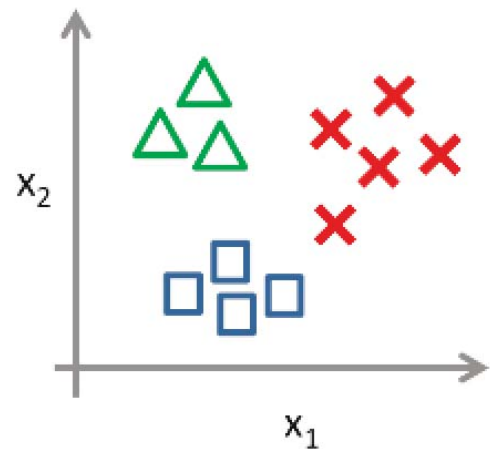
Višeklasna klasifikacija

- ▶ Logistička regresija se može primeniti i u slučaju prisustva većeg broja klasa, i to na dva načina:
 - ▶ Kombinovanje rezultata većeg broja binarnih klasifikatora tj. binarnih logističkih regresija
 - ▶ Princip „jedan nasuprot svima“ (engl. *one-versus-all*) / „jedan nasuprot ostalima“ (engl. *one-versus-rest*)
 - ▶ Princip „jedan nasuprot jednom“ (engl. *one-versus-one*)
 - ▶ Ove metode su primenjive i na ostale binarne klasifikatore (na primer - metodu potpornih vektora)
 - ▶ Multinomijalna logistička regresija

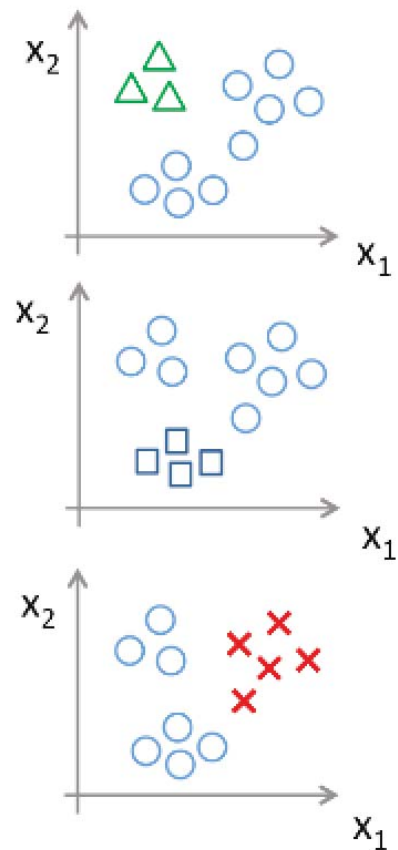
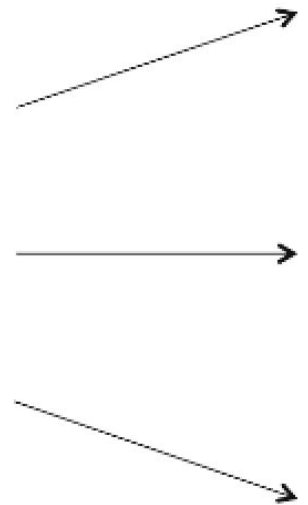
Princip „jedan nasuprot svima“

- ▶ Ako je k broj klasa, konstruiše se k binarnih klasifikatora
- ▶ Svaki binarni klasifikator je dodeljen jednoj klasi
 - ▶ Tretira dodeljenu klasu kao jednu klasu, a sve ostale klase zajedno kao drugu klasu
 - ▶ Problem neuravnoteženosti broja primera po klasama - primera druge klase tipično ima daleko više nego primera prve
- ▶ Nov podatak se svrstava u onu klasu čiji binarni klasifikator proizvodi najveću verovatnoću pripadnosti tog podatka posmatranoj klasi

One-vs-all (one-vs-rest):

- Class 1: △
- Class 2: □
- Class 3: ×

Ilustracija pristupa „jedan nasuprot svima“ u višeklasnoj klasifikaciji

Slika preuzeta sa: Andrew Ng, Machine Learning, Coursera

Princip „jedan nasuprot jednom“

- ▶ Ako je k broj klasa, konstruiše se $k(k - 1)/2$ binarnih klasifikatora, po jedan za svaki par klasa
- ▶ Nov podatak se svrstava u onu klasu koju je odabralo najviše binarnih klasifikatora - mehanizam glasanja
- ▶ Broj klasifikatora je u ovoj varijanti znatno veći nego u pristupu „jedan nasuprot svima“
- ▶ Ipak, u zavisnosti od broja klasa, vreme rada može da bude i kraće nego u pristupu „jedan nasuprot svima“
 - ▶ Skup podataka za obučavanje svakog binarnog klasifikatora je znatno manji u pristupu „jedan nasuprot jednom“

Multinomijalna logistička regresija

- ▶ „Prirodno“ proširenje logističke regresije na rad sa više klasa
- ▶ Naziva se i *softmax* regresijom jer se verovatnoća pripadnosti klasi t dobija pomoću tzv. softmax funkcije čiji je oblik:

$$P(y = t|x) = \frac{e^{\sum_{i=0}^n w_i^{\{t\}} x_i}}{\sum_{j=1}^k e^{\sum_{i=0}^n w_i^{\{j\}} x_i}} = \frac{e^{(W^{\{t\}})^T X}}{\sum_{j=1}^k e^{(W^{\{j\}})^T X}}$$

- ▶ gde je k broj klasa, n broj odlika, $w_i^{\{t\}}$ težinski parametar i -te odlike za t -tu klasu, $(W^{\{t\}})^T$ (transponovani) vektor težinskih parametara za t -tu klasu, a X vektor vrednosti odlika
- ▶ Imenilac razlomka služi da normalizuje raspodelu, tako da suma svih verovatnoća bude jednaka jedinici

Multinomijalna logistička regresija

- ▶ Izlaz softmax funkcije se koristi da reprezentuje multinomijalnu raspodelu (raspodelu sa k mogućih ishoda)
- ▶ Hipoteza multinomijalne logističke regresije je k -dimenzionalni vektor koji izražava verovatnoće pripadnosti podatka svakoj od k klasa:

$$h(x) = \begin{bmatrix} P(y = 1|x) \\ P(y = 2|x) \\ \vdots \\ P(y = k|x) \end{bmatrix} = \frac{1}{\sum_{j=1}^k e^{(w^{\{j\}})^T x}} \begin{bmatrix} e^{(w^{\{1\}})^T x} \\ e^{(w^{\{2\}})^T x} \\ \vdots \\ e^{(w^{\{k\}})^T x} \end{bmatrix}$$

Multinomijalna logistička regresija

- ▶ Iako svaka klasa ima svoj vektor težinskih parametara $W^{\{t\}}$, broj slobodnih vektora je zapravo $k - 1$, pošto zbir verovatnoća svih klasa mora biti jednak jedinici
- ▶ Model je „preterano parametrizovan“ (engl. *overparameterized*), što znači da za svaki skup podataka za obučavanje postoji veći broj vrednosti parametara koje proizvode identičnu hipotezu $h(x)$
- ▶ Iz ovoga se može izvesti i dokaz da je binarna logistička regresija samo jednostavniji slučaj multinomijalne

Ekvivalentnost binarne i multinomijalne logističke regresije za $k = 2$

- ▶ Ako postoje samo dve klase - $y = 0$ i $y = 1$ - može se proizvoljno usvojiti da su vrednosti svih težinskih parametara klase 0 jednaki nuli
- ▶ Sledi:

$$P(y = 1|x) = \frac{e^{(w^{\{1\}})^T x}}{e^{(w^{\{0\}})^T x} + e^{(w^{\{1\}})^T x}} = \frac{e^{(w^{\{1\}})^T x}}{e^0 + e^{(w^{\{1\}})^T x}} = \frac{e^{(w^{\{1\}})^T x}}{1 + e^{(w^{\{1\}})^T x}}$$

- ▶ što je jednako već viđenom izrazu za hipotezu binarne logističke regresije:

$$P(y = 1|x) = h(x) = \frac{e^{w^T x}}{1 + e^{w^T x}}$$

Funkcija gubitka multinomijalne logističke regresije

- ▶ Kao i kod binarne logističke regresije, funkcija gubitka klase t bi u slučaju pripadnosti podatka klasi t trebalo da bude velika kada je vrednost $h(x)^{\{t\}} = P(y = t|x)$ blizu nuli, a mala kada je vrednost $h(x)^{\{t\}}$ blizu jedinici:

$$L(h(x), y)^{\{t\}} = -\ln h(x)^{\{t\}} = -\ln P(y = t|x) = -\ln \frac{e^{(W^{\{t\}})^T X}}{\sum_{j=1}^k e^{(W^{\{j\}})^T X}}$$

$$= -\left((W^{\{t\}})^T X - \ln \sum_{j=1}^k e^{(W^{\{j\}})^T X} \right)$$

- ▶ (Multinomijalna) Logistička regresija spada u tzv. log-linearne modele - logaritam hipoteze sadrži linearnu kombinaciju parametara : $(W^{\{t\}})^T X$

Funkcija greške multinomijalne logističke regresije

- Funkcija greške ima sledeći oblik:

$$J(w) = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m \sum_{t=1}^k 1\{y^{(i)} = t\} L(h(x^{(i)}), y^{(i)})\{t\}$$

- gde je $1\{y^{(i)} = t\}$ indikatorska funkcija čija je vrednost 1 kada je $y^{(i)} = t$, odnosno 0 u suprotnom (Kronekerova delta funkcija)

$$\begin{aligned} J(w) &= -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m \sum_{t=1}^k 1\{y^{(i)} = t\} \ln \frac{e^{(w^{\{t\}})^T x^{(i)}}}{\sum_{j=1}^k e^{(w^{\{j\}})^T x^{(i)}}} \\ &= -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m \sum_{t=1}^k 1\{y^{(i)} = t\} \ln P(y^{(i)} = t | x^{(i)}) \end{aligned}$$

Ekvivalentnost funkcije greške binarne i multinomijalne logističke regresije za $k = 2$

- ▶ Funkcija greške binarne logističke regresije se može transformisati na sledeći način:

$$J(w) = -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m y^{(i)} \ln h(x^{(i)}) + (1 - y^{(i)}) \ln (1 - h(x^{(i)}))$$

$$J(w) = -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m y^{(i)} \ln P(y^{(i)} = 1|x^{(i)}) + (1 - y^{(i)}) \ln P(y^{(i)} = 0|x^{(i)})$$

$$J(w) = -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m \sum_{t=0}^1 1\{y^{(i)} = t\} \ln P(y^{(i)} = t|x^{(i)})$$

- ▶ čime se dobija oblik funkcije greške ekvivalentan onom za multinomijalnu logističku regresiju

Parcijalni izvod funkcije gubitka multinomijalne logističke regresije

$$\begin{aligned}
 \frac{\partial}{\partial w_r^{\{t\}}} L(h(x), y)^{\{t\}} &= -\frac{\partial}{\partial w_r^{\{t\}}} \left((W^{\{t\}})^T X - \ln \sum_{j=1}^k e^{(w^{\{j\}})^T X} \right) \\
 &= -\frac{\partial}{\partial w_r^{\{t\}}} \left(\sum_{i=0}^n w_i^{\{t\}} x_i - \ln \sum_{j=1}^k e^{\sum_{i=0}^n w_i^{\{j\}} x_i} \right) \\
 &= -x_r + \frac{e^{\sum_{i=0}^n w_i^{\{t\}} x_i}}{\sum_{j=1}^k e^{\sum_{i=0}^n w_i^{\{j\}} x_i}} x_r = -x_r (1 - P(y = t|x))
 \end{aligned}$$

Parcijalni izvod funkcije gubitka multinomijalne logističke regresije

$$\begin{aligned}
 \frac{\partial}{\partial w_r^{\{t\}}} L(h(x), y)^{\{q|q \neq t\}} &= -\frac{\partial}{\partial w_r^{\{t\}}} \left((W^{\{q\}})^T X - \ln \sum_{j=1}^k e^{(w^{\{j\}})^T X} \right) \\
 &= -\frac{\partial}{\partial w_r^{\{t\}}} \left(\sum_{i=0}^n w_i^{\{q\}} x_i - \ln \sum_{j=1}^k e^{\sum_{i=0}^n w_i^{\{j\}} x_i} \right) \\
 &= \frac{e^{\sum_{i=0}^n w_i^{\{t\}} x_i}}{\sum_{j=1}^k e^{\sum_{i=0}^n w_i^{\{j\}} x_i}} x_r = P(y = t|x) x_r
 \end{aligned}$$

Parcijalni izvod funkcije greške multinomijalne logističke regresije

$$J(w) = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m \sum_{t=1}^k 1\{y^{(i)} = t\} L(h(x^{(i)}), y^{(i)})^{\{t\}}$$

$$\frac{\partial}{\partial w_r^{\{t\}}} L(h(x), y)^{\{t\}} = -x_r (1 - P(y = t|x))$$

$$\frac{\partial}{\partial w_r^{\{t\}}} L(h(x), y)^{\{q|q \neq t\}} = P(y = t|x) x_r$$

$$\frac{\partial J(w)}{\partial w_r^{\{t\}}} = -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m x_r^{(i)} \left(1\{y^{(i)} = t\} - P(y^{(i)} = t|x^{(i)}) \right)$$

Ekvivalentnost parcijalnog izvoda funkcije greške binarne i multinomijalne logističke regresije za $k = 2$

$$\frac{\partial J(w)}{\partial w_r^{\{t\}}} = -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m x_r^{(i)} \left(1\{y^{(i)} = t\} - P(y^{(i)} = t|x^{(i)}) \right)$$

- ▶ Ako postoje samo dve klase - $y = 0$ i $y = 1$ - može se proizvoljno usvojiti da su vrednosti svih težinskih parametara klase 0 jednaki nuli

$$\frac{\partial J(w)}{\partial w_r} = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m x_r^{(i)} (P(y^{(i)} = 1|x^{(i)}) - 1\{y^{(i)} = 1\})$$

$$\frac{\partial J(w)}{\partial w_r} = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m (P(y^{(i)} = 1|x^{(i)}) - y^{(i)}) x_r^{(i)}$$

$$\frac{\partial J(w)}{\partial w_r} = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m (h(x^{(i)}) - y^{(i)}) x_r^{(i)}$$

Regularizacija multinomijalne logističke regresije

- Izgled funkcije greške sa L_2 regularizacijom:

$$J(w) = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m \sum_{t=1}^k 1\{y^{(i)} = t\} L(h(x^{(i)}), y^{(i)})\{t\} + \frac{\lambda}{2m} \sum_{j=1}^n \sum_{s=1}^k (w_j^{\{s\}})^2$$

- Parcijalni izvod funkcije greške sa L_2 regularizacijom:

$$\frac{\partial J(w)}{\partial w_r^{\{t\}}} = -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m x_r^{(i)} \left(1\{y^{(i)} = t\} - P(y^{(i)} = t | x^{(i)}) \right) + \frac{\lambda}{m} w_r^{\{t\}}$$

Multinomijalna logistička regresija - model maksimalne entropije

- ▶ Multinomijalna logistička regresija se javlja i pod imenom modela maksimalne entropije (engl. *Maximum Entropy Models*)
- ▶ Entropija raspodele slučajne promenljive x se definiše kao:

$$H(x) = - \sum_x P(x) \log P(x)$$

- ▶ Intuicija modela maksimalne entropije jeste da probabilistički model koji se izgrađuje treba da poštuje sva ograničenja koja mu se zadaju, ali da sem toga sledi princip Okamove oštrice
 - ▶ Treba da donosi zaključke na osnovu što manje dodatnih pretpostavki o izgledu raspodele verovatnoće

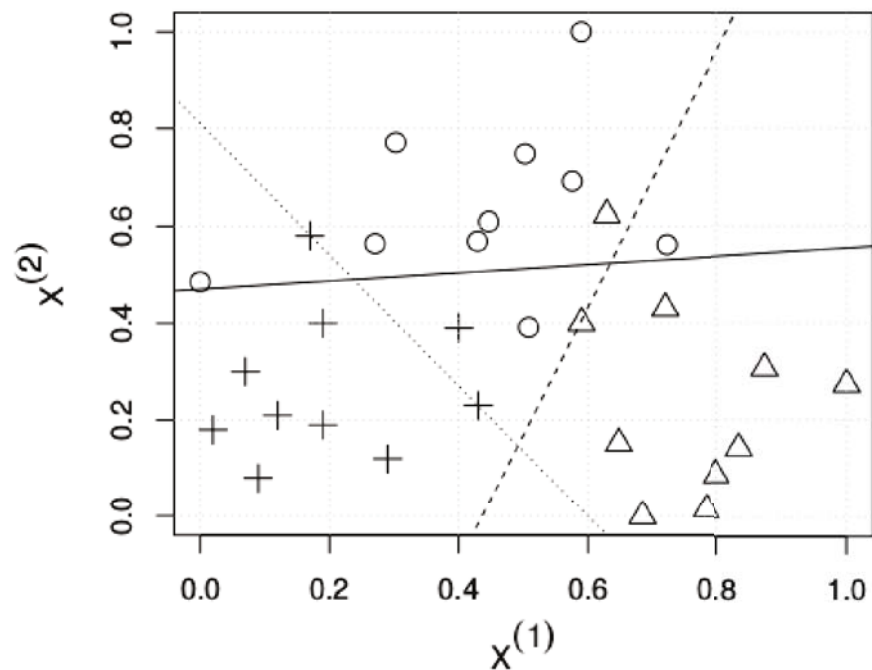
Multinomijalna logistička regresija - model maksimalne entropije

- ▶ Ako bi se zanemarila sva ograničenja, model sa maksimalnom entropijom bi bio onaj koji svim klasama daje podjednaku verovatnoću, a model sa minimalnom onaj koji svu verovatnoću daje samo jednoj klasi
- ▶ Moguće je pokazati da model koji ima maksimalnu entropiju jeste upravo model multinomijalne logističke regresije čiji težinski faktori w maksimizuju uslovne verovatnoće $P(y^{(i)} | x^{(i)})$ nad podacima za obučavanje

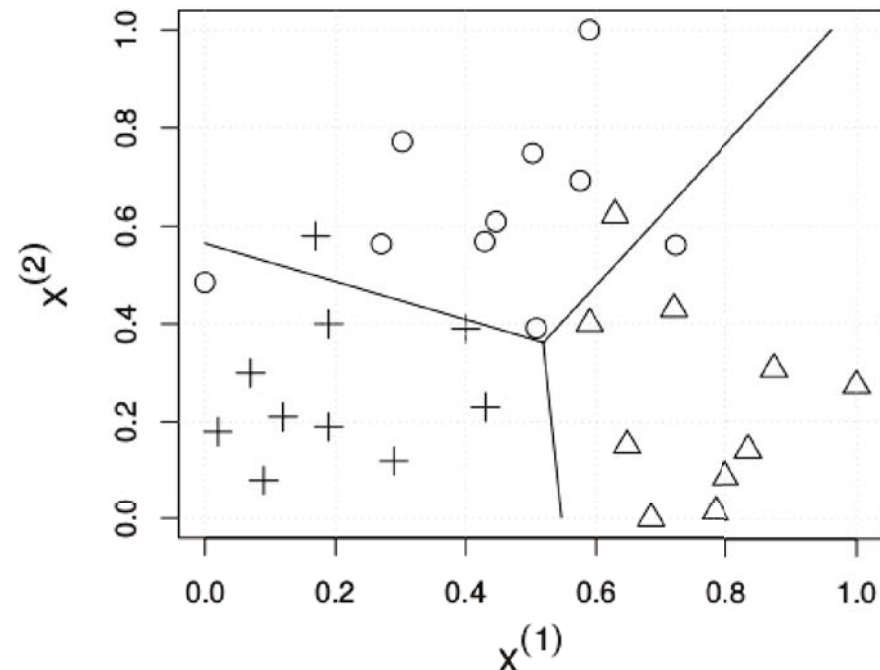
Multinomijalna logistička regresija vs kombinovanje binarnih klasifikatora

- ▶ Binarni klasifikatori nisu u stanju da modeluju celu složenost problema kada je broj klasa veći od dve
 - ▶ Ignorišu se interakcije između klasa pri optimizaciji parametara w
- ▶ Kombinovanje binarnih klasifikatora je osetljivije na *outlier*-e nego multinomijalni pristup
- ▶ Multinomijalni pristup omogućava globalni probabilistički izlaz modela
 - ▶ Ovo je primereno kada podaci mogu da pripadaju samo jednoj od k klasa
 - ▶ Ako podaci mogu da pripadaju većem broju klasa u različitoj meri, onda je primerenije koristiti kombinaciju binarnih klasifikatora

Multiple binary classifiers

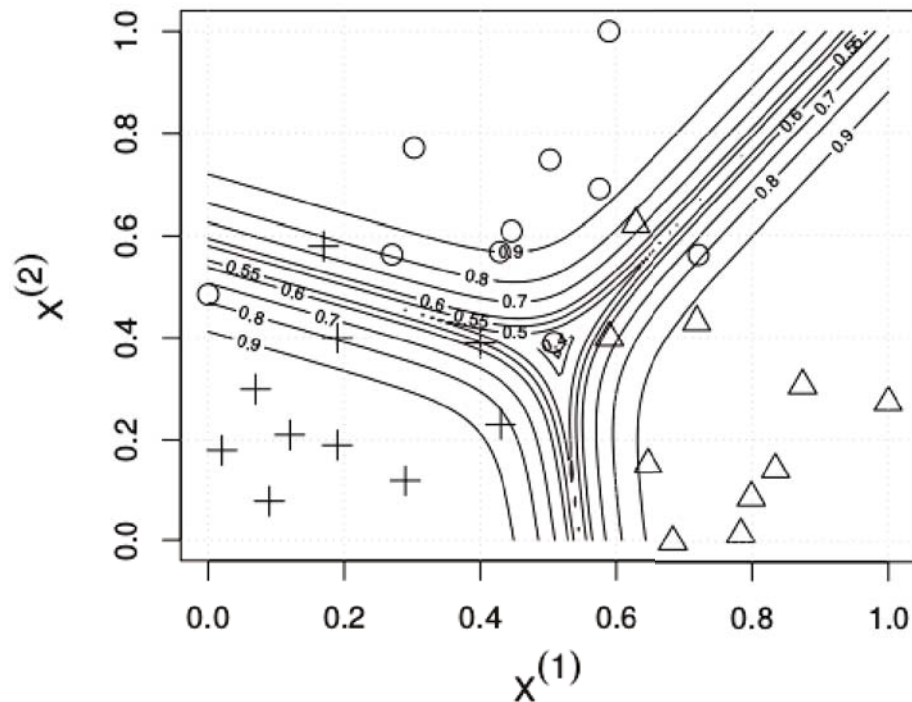
Multinomial classifier

Poređenje kombinacije binarnih klasifikatora i jednog multinomijalnog klasifikatora

Slike preuzete sa: <https://www.quora.com/In-multi-class-classification-what-are-pros-and-cons-of-One-to-Rest-and-One-to-One>

Multinomial classifier with probability

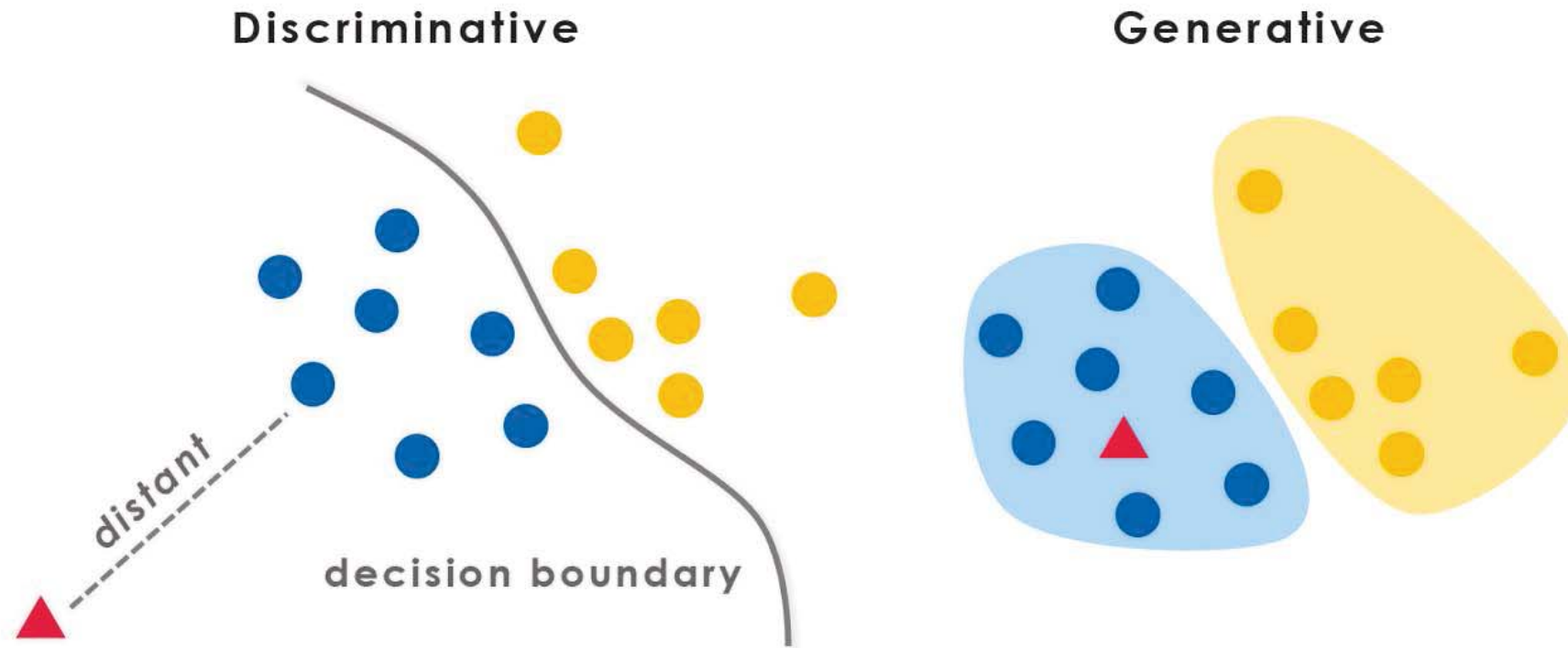

Prikaz probabilističkog izlaza multinomijalnog klasifikatora pri radu sa tri klase

Slika preuzete sa: <https://www.quora.com/In-multi-class-classification-what-are-pros-and-cons-of-One-to-Rest-and-One-to-One>

Diskriminativni modeli

- ▶ Direktno modeluju verovatnoću $P(y|x)$
- ▶ Šire govoreći, diskriminativni modeli se fokusiraju samona što pravilnije razlikovanje članova različitih klasa tj. na modelovanje granice između klasa (ne nužno i verovatnoće $P(y|x)$)
- ▶ Ne zanima ih proces generisanja parova (x, y) , za razliku od generativnih modela
 - ▶ Model ne uči ono što nije potrebno za rešavanje konkretnog zadatka
- ▶ Pored logističke regresije, u diskriminativne modele spadaju:
 - ▶ Stabla odlučivanja (engl. *Decision Trees*)
 - ▶ Metoda potpornih vektora (engl. *Support Vector Machines*)
 - ▶ Uslovna nasumična polja (engl. *Conditional Random Fields*)

Ilustracija razlike između diskriminativnih i generativnih modela

Slika preuzeta sa: <http://www.evolvingai.org/fooling>

Diskriminativni vs. generativni modeli

- ▶ Modelovanje klasifikacione granice
 - ▶ Diskriminativni - eksplicitno
 - ▶ Generativni - implicitno, tamo gde jedna klasa postaje verovatnija od druge
- ▶ Količina podataka za obučavanje
 - ▶ Srednja/velika - diskriminativni modeli obično daju bolje performanse
 - ▶ Mala - generativni modeli obično daju bolje performanse
- ▶ Korišćenje neobebeženih podataka u obučavanju
 - ▶ Diskriminativni modeli - teže - modeli po prirodi zahtevaju obeležene podatke za obučavanje
 - ▶ Generativni modeli mogu lakše da iskoriste i neobeležene podatke

Diskriminativni vs. generativni pristup - primer

- ▶ Zadatak - određivanje na kom jeziku neka osoba govori
- ▶ Generativni pristup
 - ▶ Naučiti svaki jezik
 - ▶ Odabrati onaj naučeni jezik kome je jezik govornika najbližiji
- ▶ Diskriminativni pristup
 - ▶ Naučiti lingvističke razlike između jezika bez učenja samih jezika
 - ▶ Koristeći naučene razlike odrediti jezik govornika
 - ▶ Mnogo lakši pristup

Prednosti i mane logističke regresije

▶ Prednosti

- ▶ Ne pretpostavlja statističku nezavisnost odlika
- ▶ Dobre performanse uz dovoljnu količinu podataka za obučavanje
- ▶ Izlaz je probabilističkog tipa
- ▶ Lako je primenjiva na višeklasnu klasifikaciju

▶ Mane

- ▶ Lako dolazi do *overfitting*-a kada je količina podataka za obučavanje mala
 - ▶ Neophodna je regularizacija
- ▶ Efekti interakcija između odlika se moraju eksplicitno modelovati